

Jakob Grothe
Lesja

Deres ref.: Fallviltnummer ukjent.

Vår ref.: 2024-04-17689/V197

Dato: 23.06.2024

Prøvesvar til innsendelse mottatt 12.06.2024. Prosjektet Elgkalven Trampe.

Art: Elg

Lokalitet: Sel kommune

Sjukdomshistorie: Funnet død 8. juni. Mor ikke observert.

Obduksjonsrapport:

Vi mottok kadaveret av en elgkalv okse for obduksjon. Kalven veide 14,75 kg. Den var avmagret og hadde fravær av fett rundt hjertets blodkar og over innvollene. Beinmargen var mørk rød og gelatinøs. I vomma hadde kalven omkring 0,2 L med mørkt, grovfordelt plantemateriale iblandet noe grus. I løpen fantes mer av samme materiale, men med enda mer innslag av finkornet mørk grus eller sand. Vi så ikke melkekoagler i løpen. I tarmene var det sparsomt med mørkt innhold. Vi så ikke innhold typisk for melkedrikkende dyr. I endetarmen var innholdet pastøst og grønnbrunt med det vi tolker som plantefibre (dvs. ikke tarmbek).

Milten var komprimert. Over nyrene og framfor bøgene var det brunt fett (typisk for speddyr). Urakusgangene (rørene som går fra urinblæra til navlen hos et foster) var store og tykke. Urinblæra var fylt med rikelig fnokket, grålig og ugjennomsiktig urin.

Ved bakteriologisk dyrking fra svaber fra milten ble det påvist rikelig med *Proteus* sp. Ved dyrking fra svaber fra lungene ble det påvist rikelig med *Proteus mirabilis*, rikelig med *Clostridium perfringens* og sparsom *Staphylococcus aureus* (gule stafylokokker). Ved dyrking fra urinen ble det påvist rikelig med *Proteus mirabilis* og sparsom *Staphylococcus aureus*.

Ved parasittologisk undersøkelse av avføring (McMaster) ble det ikke påvist parasitter.

Ved mikroskopisk undersøkelse av vevsnett fra hjerte, lever, nyre og milt ble det ikke påvist sykdomsforandringer. I lungene var noen lobuli (smålapper) normale, mens andre var mer sammenfalte og hadde føtalt epitel (overflatene var dekket av vev som er typisk for fostre). I disse områdene var det også betydelige mengder med mononukleære betennelsesceller (en type hvite blodlegemer) i alveolekapillærene, og det var proteinholdig materiale i alveolene.

Diagnoser:

Forandringer forenlig med næringsmangel - svikt i melketilgangen

Mulig infeksjon med gule stafylokokker

Kommentar:

Vi tenker at det ikke kan ha vært særlig lang tid siden denne kalven ble født. Vi er da usikre på om den i det hele tatt har fått råmelk og hatt tilgang på melk, i alle fall i tilstrekkelige mengder. Om den ikke har fått råmelk, vil den ha vært svært utsatt for infeksjoner, siden drøvtyggere er avhengige av å få antistoffer fra mor gjennom råmelka for å ha en viss immunitet mot smittestoffer. Mens vi tolker funnene av *Proteus* og *Clostridium* som bakterier som sannsynligvis har vokst opp etter døden, er vi mer tilbøyelige til å tolke funnet av gule stafylokokker i urinen og lungene som et reelt funn. Dette kan ha medvirket til døden, men den viktigste årsaken er etter all sannsynlighet mangelen på riktig næring, det vil si melk.

Med hilsen

Bjørnar Ytrehus
veterinær, dr.med.vet., spesialist i vilthelse
E-post: bjornar.ytrehus@vetinst.no

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.